

Til beslutningsforslag nr. B 48. Betænkning afgivet af Udvalget for Videnskab og Teknologi den 26. februar 2002

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om afviklingen af de nukleare anlæg på Forskningscenter Risø

[af videnskabsministeren (Helge Sander)]

1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 28. november 2002 og var til 1. behandling den 9. januar 2003. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Videnskab og Teknologi.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 3 møder.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse fra Hans Hagen, Roskilde.

Videnskabsministeren har over for udvalget kommenteret henvendelsen skriftligt.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 12 spørgsmål til videnskabsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Udvalget indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget bemærker, at forarbejdet til beslutningsforslaget har stået på de seneste par år bl.a. med etableringen af Dansk Dekommissionering i november 2000.

Socialdemokratiet er meget tilfreds med, at der lægges op til en hurtig afvikling af anlæggene på Risø. Såvel økonomiske og kompetencemæssige som miljømæssige argumenter taler for denne løsning. Det vil også være dybt uetisk at efterlade denne byrde til vores efterkommere. Helt afgørende er det dog også, at afviklingen sker på en sikkerhedsmæssig, arbejdsmiljømæssig og miljømæssig optimal måde.

Der er overhovedet ikke perspektiver i at trække det længere end højst nødvendigt eller at etablere en betonskal omkring anlægget, hvilket de forskellige undersøgte løsninger også klart og tydeligt viser.

En hurtig afvikling, der dog tager op til 20 år, førend arealerne kan bruges ubegrænset, er det mest perspektivrige og det mest rigtige og skal også ske i regi af Dansk Dekommissionering.

Socialdemokratiets holdning har altid været, at hver generation rydder op efter sig selv, ligesom Socialdemokratiet støtter princippet om, at hvert enkelt land så vidt muligt selv behandler og opbevarer eget affald. Dette princip er også knæsat i internationale konventioner og aftaler.

Socialdemokratiet kan derfor også tilslutte sig, at der udarbejdes et beslutningsgrundlag på disse præmisser for et dansk slutdepot for lav- og mellemaktivt affald.

I forbindelse med dekommissioneringen vil det også være naturligt at have en afklaring af, hvad der skal ske med det lav- og mellemaktive affald.

Det er bestemt ikke en mindre kompliceret affære at etablere sådan et slutdepot, hverken økonomisk, tidsmæssigt, miljømæssigt eller sikkerhedsmæssigt.

En helt afgørende forudsætning for Socialdemokratiet er, at det ved udarbejdelsen af beslutningsgrundlaget for dette depot gøres helt klart, at et kommende valg af plads til dette depot sker i et meget tæt samarbejde med relevante amtslige og kommunale myndigheder og berørte borgere.

Det er også meget vigtigt for Socialdemokratiet, at et kommende depot etableres på sådan en måde, at det giver færrest mulige gener for vores efterkommere. Det nytter ikke noget med en discountløsning, der måske kan give store problemer om 50 eller 100 år.

Tidsfaktoren i afviklingen, omkostningerne, det miljømæssige aspekt samt etableringen af slutdepotet for opbevaringen af det radioaktive affald viser også, at det var en rigtig beslutning i 1985, da a-kraft ikke længere var en del af dansk energipolitik.

Socialdemokratiet støtter derfor en vedtagelse af beslutningsforslaget.

Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget tilslutter sig beslutningsforslaget. SF lægger vægt på, at det skal indgå i planlægningen, at der skal etableres et reversibelt depot i Danmark til det lav- og mellemradioaktive affald fra dekommissioneringen.

Med hensyn til de 233 kg bestrålet brændsel, som er højradoaktivt, finder SF det afgørende, at der findes en reversibel løsning i overensstemmelse med Danmarks officielle linje og OSPAR Decision 2000/1 om, at der ikke skal forekomme udledninger til havmiljøet eller emissioner til atmosfæren, jf. ministerens besvarelse af udvalgets spørgsmål 9, hvilket vil udelukke oparbejdning af affaldet og dermed vanskeliggøre anvendelse af affaldet til atomvåben.

SF lægger desuden vægt på, at de endelige beslutninger, således som der er lagt op til, først vil blive truffet efter fornyet drøftelse i Folketinget.

Kristeligt Folkepartis medlem af udvalget er enig i, at vi skal være ansvarlige og rydde op efter os, og støtter dermed afviklingsprocessen på anlæggene. Kristeligt Folkeparti støtter også regeringens ønske om at påbegynde en udarbejdelse af et beslutningsgrundlag for et slutdepot for lav- og mellemaktivt affald. I forbindelse med placering af depotet er partiet opmærksom på, at der er såvel sikkerhedsmæssige som miljømæssige hensyn, der skal være opfyldt.

Tjóðveldisflokkurinn, Inuit Ataqatigiit og Siumut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Gitte Lillelund Bech (V) Flemming Damgaard Larsen (V) Pia Larsen (V)

Hanne Severinsen (V) fmd. Jesper Langballe (DF) Søren Krarup (DF)

Pia Christmas-Møller (KF) Carina Christensen (KF) Bodil Kornbek (KRF) Jytte Wittrock (S)

Lene Jensen (S) Pernille Blach Hansen (S) Thomas Adelskov (S) nfm. Torben Hansen (S)

Anne Grete Holmsgaard (SF) Marianne Jelved (RV) Pernille Rosenkrantz-Theil (EL)

Tjóðveldisflokkurinn, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	55*	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristeligt Folkeparti (KRF)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurinn (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Oversigt over bilag vedrørende B 48

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar samt høringsnotat, fra videnskabsministeren
2	Meddelelse om afholdelse af teknisk gennemgang af beslutningsforslaget den 15/1-03
3	Spm. 1 om dansk slutdepot for lav- og mellemradioaktivt affald, til videnskabsministeren Spm. 2 om dobbeltarbejde, strålingsbelastning eller spild under dekommissioneringen, til videnskabsministeren Spm. 3 om begrundelsen for, at Danmark ikke skal tage vare på alt radioaktivt affald, til videnskabsministeren Spm. 4, om Danmark skal modtage radioaktivt affald fra andre lande, til videnskabsministeren Spm. 5 om, hvilke lande der kan modtage højradoaktivt affald på forsvarlig vis i overensstemmelse med OSPAR Decision 2000/1, til videnskabsministeren Spm. 6, om radioaktivt affald bliver deponeret i et reversibelt lager, til videnskabsministeren
4	Henvendelse af 26/1-03 fra Hans Hagen, Roskilde
5	Spm. 7 om kommentar til henvendelse af 26/1-03 fra Hans Hagen, Roskilde, til videnskabsministeren
6	Svar på spm. 1 om dansk slutdepot for lav- og mellemradioaktivt affald, fra videnskabsministeren Svar på spm. 2 om dobbeltarbejde, strålingsbelastning eller spild under dekommissioneringen, fra videnskabsministeren Svar på spm. 3 om begrundelsen for, at Danmark ikke skal tage vare på alt radioaktivt affald, fra videnskabsministeren Svar på spm. 4, om Danmark skal modtage radioaktivt affald fra andre lande, fra videnskabsministeren Svar på spm. 5 om, hvilke lande der kan modtage højradoaktivt affald på forsvarlig vis i overensstemmelse med OSPAR Decision 2000/1, fra videnskabsministeren Svar på spm. 6, om radioaktivt affald bliver deponeret i et reversibelt lager, fra videnskabsministeren
7	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af beslutningsforslaget
8	Tidsplan for udvalgets behandling af beslutningsforslaget
9	Spm. 8 om nærmere definition af »sikre lande«, jf. ministerens besvarelse af spørgsmål 3, 4 og 5, til videnskabsministeren Spm. 9 om Danmarks og øvrige landes forpligtigelse i forbindelse med OSPAR Decision 2000/1, til videnskabsministeren
10	Svar på spm. 7 om kommentar til henvendelse af 26/1-03 fra Hans Hagen, Roskilde, fra videnskabsministeren

Bilagsnr.	Titel
11	Spm. 10 om, hvor meget dansk produceret mellem- og lavradioaktivt materiale fra industrien, hospitaler m.v. der regnes med, at der tilføres et kommende dansk slutdepot, til videnskabsministeren Spm. 11 om internationale erfaringer med slutdepoter, til videnskabsministeren Spm. 12 om, hvilken betydning vedtagelse af beslutningsforslaget vil få for beredskabet såvel nationalt som lokalt, til videnskabsministeren
12	Svar på spm. 8 om nærmere definition af »sikre lande«, jf. ministerens besvarelse af spørgsmål 3, 4 og 5, fra videnskabsministeren Svar på spm. 9 om Danmarks og øvrige landes forpligtigelse i forbindelse med OSPAR Decision 2000/1, fra videnskabsministeren
13	1. udkast til betænkning
14	Svar på spm. 10 om, hvor meget dansk produceret mellem- og lavradioaktivt materiale fra industrien, hospitaler m.v. der regnes med, at der tilføres et kommende dansk slutdepot, fra videnskabsministeren Svar på spm. 11 om internationale erfaringer med slutdepoter, fra videnskabsministeren Svar på spm. 12 om, hvilken betydning vedtagelse af beslutningsforslaget vil få for beredskabet såvel nationalt som lokalt, fra videnskabsministeren